

До реєстр. № 15464
від 03.08.2026 р.
реєстр. № 15464-1
від 06.08.2026 р.

ВИСНОВОК

на проекти Законів

про внесення змін до Митного кодексу України щодо розширення пільг на ввезення товарів оборонного призначення

(реєстр. № 15464 від 03.08.2026 р.)

про внесення змін до Митного кодексу України щодо звільнення від оподаткування ввізним митом окремих товарів для потреб сил безпеки і оборони

(реєстр. № 15464-1 від 06.08.2026 р.)

12 серпня 2026 року
протокол № 224

Комітет на своєму засіданні 12 серпня 2026 року (протокол № 224) розглянув проект Закону про внесення змін до Митного кодексу України щодо розширення пільг на ввезення товарів оборонного призначення (реєстр. № 15464 від 03.08.2026 р.), поданий народним депутатом України Янченко Г.І. та іншими народними депутатами України та альтернативний до нього проект Закону про внесення змін до Митного кодексу України щодо звільнення від оподаткування ввізним митом окремих товарів для потреб сил безпеки і оборони (реєстр. № 15464-1 від 06.08.2026 р.), поданий народним депутатом України Гетманцевим Д.О. та іншими народними депутатами України.

Вказані законопроекти мають одну мету – удосконалення правового регулювання застосування пільг зі сплати ввізного мита щодо товарів оборонного призначення та їх складових, забезпечення однакового підходу до митного оформлення незалежно від джерела фінансування закупівель, а також усунення правових перешкод для виконання державних контрактів, міжнародних договорів, міжурядових угод, міжнародних програм військової, безпекової та технічної допомоги, та направлені на забезпечення безперебійного функціонування оборонно-промислового комплексу України, скороченню строків постачання продукції оборонного призначення та підвищенню ефективності міжнародного військово-технічного співробітництва.

Законопроектом за реєстр. № 15464 пропонується внести зміни до статей 282, 287 та пункту 4-1 розділу XXI «Прикінцеві та перехідні положення» Митного кодексу України.

Зокрема, пропонується уточнити положення пункту 20 частини першої статті 282 Митного кодексу України, передбачивши, що товари оборонного призначення, визначені відповідно до Закону України «Про оборонні закупівлі», звільняються від оподаткування ввізним митом у разі їх постачання державним замовникам у сфері оборони незалежно від способу фінансування закупівлі.

Передбачається прямо встановити, що така пільга застосовується також у випадках, коли закупівля здійснюється за рахунок коштів іноземних держав, міжнародних організацій, міжнародної технічної допомоги, міжнародної військової допомоги або інших джерел фінансування, не заборонених законодавством України.

Також законопроектом пропонується викласти у новій редакції положення частини восьмої статті 287 Митного кодексу України щодо звільнення від оподаткування ввізним митом складових (матеріалів, вузлів, агрегатів, устаткування та комплектувальних виробів), що використовуються у виробництві товарів оборонного призначення.

Передбачається, що така пільга застосовується у разі ввезення товарів для виконання державних контрактів (договорів), міжнародних договорів України, міждержавних угод, рамкових угод, міжнародних програм військової, безпекової чи технічної допомоги, якщо фінансування відповідних поставок повністю або частково здійснюється державою-партнером, міжнародною організацією, уповноваженим органом іноземної держави або іншою особою, визначеною відповідним договором (контрактом, угодою).

Крім того, пропонується внести зміни до пункту 4-1 розділу XXI «Прикінцеві та перехідні положення» Митного кодексу України, розширивши перелік суб'єктів, на яких поширюється дія митної пільги.

Зокрема, пропонується поширити звільнення від сплати ввізного мита на підприємства, які здійснюють постачання товарів оборонного призначення за договорами (контрактами, угодами), укладеними відповідно до законодавства України з іноземними державами, їх уповноваженими органами, міжнародними організаціями або іншими особами, які здійснюють фінансування чи закупівлю товарів оборонного призначення для забезпечення потреб державних замовників у сфері оборони, за умови, що кінцевим отримувачем таких товарів є суб'єкти, визначені зазначеним пунктом.

Слід зазначити, що запропоновані у законопроекті зміни внесені не зовсім коректно, оскільки вони повинні вноситись (відповідно) у абзац перший пункту 20 частину першу статті 282, абзац перший пункту 8 статті 287, абзац п'ятий пункту 4-1 Розділу XXI «Прикінцеві та перехідні положення» Митного кодексу України.

Законопроект (реєстр. № 15464) взаємопов'язаний із проектом Закону про внесення змін до Податкового кодексу України щодо розширення пільг на ввезення товарів оборонного призначення (реєстр. № 15463).

Законопроектом за реєстр. № 15464-1 пропонується:

1) розповсюдити пільги по сплаті ввізного мита, визначені пунктом 20 частини першої статті 282 та пунктом 4-1 розділу XXI "Прикінцеві та перехідні положення" **на квадроцикли та мотовсюдиходи, що класифікуються у товарних позиціях 8703 та 8704 згідно з УКТ ЗЕД;**

2) доповнити перелік товарів, визначений в абзаці другому частини восьмої статті 287, які звільняються від оподаткування ввізним митом при ввезенні на митну територію України в митному режимі імпорту для використання у виробництві товарів оборонного призначення, визначених такими згідно з пунктом 29 частини першої статті 1 Закону України "Про оборонні закупівлі", якщо замовником такої продукції є державний замовник у сфері оборони, визначений Кабінетом Міністрів України, **кодами товарів згідно з УКТ ЗЕД «8703 32 19 00 (тільки для автомобілів з типом кузова пікап)»;**

3) доповнити після абзацу другого частини восьмої статті 287 новим абзацом, в якому встановити, що зазначені в цій частині товари звільняються від оподаткування ввізним митом також у випадку, якщо вони ввозяться на митну територію України підприємствами для використання у власній виробничій діяльності з виробництва озброєння, військової та спеціальної техніки (зокрема безпілотних систем, засобів радіоелектронної боротьби та розвідки, активних засобів протидії технічним розвідкам, багатоканальних оптико-електронних систем, оптико-електронних приладів), зброї і боєприпасів (далі - оборонні товари) за умови, що кінцевим отримувачем таких оборонних товарів відповідно до сертифіката кінцевого споживача або згідно з умовами договору визначено правоохоронні органи, Міністерство оборони України, Збройні Сили України та інші військові формування, добровольчі формування територіальних громад, утворені відповідно до законів України, інші суб'єкти, що здійснюють боротьбу з тероризмом відповідно до закону та/або беруть участь у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації проти України, і якщо такі оборонні товари отримуються без попереднього або наступного відшкодування їх вартості кінцевим отримувачем.

Також, з метою усунення суперечностей із нормами Закону України від 09.01.2025 № 4196-IX "Про особливості регулювання діяльності юридичних осіб окремих організаційно-правових форм у перехідний період та об'єднань юридичних осіб" та забезпечення безперервності процесу здійснення операцій з товарами, що перебувають під митним контролем, підприємствами, що перебувають в процесі перетворення, виникла нагальна необхідність врегулювання підстави прийняття митним органом рішення про відмову у розгляді заяви, поданої для прийняття ним рішення, визначеного пунктом 5 частини третьої статті 19-2 цього Кодексу, в частині виключення як підстави

прийняття такого рішення умову перебування підприємства - заявника у процесі реорганізації шляхом перетворення.

Даний законопроект взаємопов'язаний із проектом Закону про внесення змін до Податкового кодексу України щодо звільнення від оподаткування окремих товарів для потреб сил безпеки і оборони (реєстр. № 15463-1).

Головне науково-експертне управління Верховної Ради України у своїх експертних висновках до вищевказаних законопроектів надало зауваження, зокрема:

до **реєстр. №№ 15464** (вих. від 10.08.2026 № 16/03-2026/187352) звернуло увагу на те, що у пояснювальній записці до проекту констатується факт різного тлумачення та правозастосування контролюючими органами відповідних норм Митного кодексу України, до яких пропонуються зміни, що, на думку ГНЕУ, зумовлено застосуванням у них термінології та формулювань Закону України «Про оборонні закупівлі» («замовником або кінцевим отримувачем такої продукції є державний замовник у сфері оборони, визначений Кабінетом Міністрів України», «товари оборонного призначення, визначені такими згідно з пунктом 29 частини першої статті 1 Закону України «Про оборонні закупівлі»; «підприємства, які є виконавцями (співвиконавцями) державних контрактів (договорів) з оборонних закупівель»), що, відповідним чином, дозволяє розглядати отримання відповідних товарів виключно через процедуру оборонних закупівель, які представляють собою «здійснення державним замовником закупівель товарів, робіт і послуг, призначених для виконання державних програм у сферах національної безпеки і оборони, а також інших товарів, робіт і послуг для гарантованого забезпечення потреб безпеки і оборони» (п. 21 ч. 1 ст. 1 вказаного Закону). У свою чергу, таке отримання на практиці відбувається не лише шляхом виконання державних контрактів (договорів) (якими є «угода, укладена у письмовій формі державним замовником від імені держави з виконавцем відповідно до затверджених планів закупівель товарів, робіт і послуг оборонного призначення» – п. 17 ч. 1 ст. 1 вказаного Закону), а й шляхом виконання «міжнародних договорів України, міжурядових угод, рамкових угод, міжнародних програм військової, безпекової допомоги, технічної допомоги, а фінансування повністю або частково здійснюється державою партнером, міжнародною організацією, уповноваженою особою іноземної держави або іншою особою, визначеною відповідним договором (контрактом, угодою)», як зазначено у проекті, у зв'язку з чим, коректно говорити вже про отримувачів таких товарів. Відтак, задля належного тлумачення та правозастосування відповідних приписів в подальшому, вбачається доцільним приведення термінології проекту у відповідність суті відносин, які пропонується врегулювати, у зв'язку з чим, вбачається більш виваженим підхід, який полягає в адаптації термінології та формулювань відповідних приписів Митного кодексу України до вказаних існуючих та можливих на практиці способів отримання відповідних товарів.

ГНЕУ також було надано ряд суттєвих зауважень, у т.ч. термінологічного характеру, до тексту законопроекту.

до **реєстр. № 15464-1** (вих. від 10.08.2026 № 16/03-2026/187352) – зазначило про те, що у супровідних до проекту документах, відсутнє належне обґрунтування переліку товарів, щодо операцій з ввезення яких на митну територію України та постачання яких на митній території України пропонується надання звільнення від оподаткування відповідними податками, що передбачено вимогами ч. 1 ст. 91 Регламенту Верховної Ради України.

Також була звернута увага на те, що у положеннях проекту доречно конкретизувати тип, об'єм двигуна та призначення наведених транспортних засобів – квадроциклів та мотовсюдиходів, їх цільове призначення (в оборонних цілях).

Міністерство фінансів України у свої експертних висновках, підготовлених на виконання доручення:

Першого віце-прем'єр-міністра України – Міністра енергетики України Д. Шмигала від 07.08.2026 № 29113/1/1-26, зазначило про те, що **не підтримує в запропонованій редакції** проект Закону України «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо розширення пільг на ввезення товарів оборонного призначення» (**реєстр. № 15464**), та надало свої зауваження;

Віце-прем'єр-міністра України з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України В. Ченцова від 07.08.2026 № 29083/1/1-26, зазначило про те, що **не заперечує стосовно розгляду** проекту Закону України «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо звільнення від оподаткування ввізним митом окремих товарів для потреб сил безпеки і оборони» (**реєстр. № 15464-1**).

В ході обговорення законопроектів, народні депутати - члени Комітету прийшли до висновку, що положення проекту Закону про внесення змін до Митного кодексу України щодо звільнення від оподаткування ввізним митом окремих товарів для потреб сил безпеки і оборони (**реєстр. № 15464-1 від 06.08.2026р.**) мають більш комплексний характер, **та підтримали необхідність внесення змін до Митного кодексу України, запропоновані проектом Закону про внесення змін до Митного кодексу України щодо звільнення від оподаткування ввізним митом окремих товарів для потреб сил безпеки і оборони (реєстр. № 15464-1), поданий народним депутатом України Гетманцевим Д.О. та іншими народними депутатами України, як такий, що більш комплексно вирішує поставлену мету.**

За результатами обговорення зазначених законопроектів та керуючись положеннями статті 15 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», частини третьої статті 93, статей 100, 108, 110, 111, частини другої статті 114 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України», **Комітет вирішив:**

1) Рекомендувати Верховній Раді України:

проект Закону про внесення змін до Митного кодексу України щодо розширення пільг на ввезення товарів оборонного призначення (реєстр. № 15464 від 03.08.2026 р.), поданий народним депутатом України Янченко Г.І. та іншими народними депутатами України та альтернативний до нього проект Закону про внесення змін до Митного кодексу України щодо звільнення від оподаткування ввізним митом окремих товарів для потреб сил безпеки і оборони (реєстр. № 15464-1 від 06.08.2026р.), поданий народним депутатом України Гетманцевим Д.О. та іншими народними депутатами України, **включити до порядку денного п'ятнадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання;**

визначити невідкладним проект Закону про внесення змін до Митного кодексу України щодо розширення пільг на ввезення товарів оборонного призначення (реєстр. № 15464), **скоротивши строк внесення альтернативних законопроектів** до моменту початку розгляду питання на пленарному засіданні Верховної Ради України;

за наслідками розгляду в першому читанні прийняти за основу та в цілому, з урахуванням необхідних техніко-юридичних правок, проект Закону України про внесення змін до Митного кодексу України щодо звільнення від оподаткування ввізним митом окремих товарів для потреб сил безпеки і оборони (реєстр. № 15464-1 від 06.08.2026 р.);

2) доповідати позицію Комітету щодо цього питання на пленарному засіданні Верховної Ради України доручити Голові Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики – народному депутату України Гетманцеву Д.О.

Голова Комітету

Д.О. Гетманцев

